

CURSO 2022-23

LINGUA CASTELÁ-2º DE EDUCACIÓN PRIMARIA-PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

1.- Competencias clave:

1. Competencia en comunicación lingüística (CCL). Refírese á habilidade para utilizar a lingua, expresar ideas e interactuar con outras persoas de xeito oral ou escrita.
2. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT). A primeira alude ás capacidades para aplicar o razoamento matemático para resolver cuestións da vida cotiá; a competencia en ciencia céntrase nas habilidades para utilizar os coñecementos e metodoloxía científicos para explicar a realidade que nos rodea; e a competencia tecnolóxica, en como aplicar estes coñecementos e métodos para dar resposta aos desexos e necesidades humanas.
3. Competencia dixital (CD). Implica o uso seguro e crítico das TIC para obter, analizar, producir e intercambiar información.
4. Aprender a aprender (CAA). É unha das principais competencias, xa que implica que o alumno desenvolva a súa capacidade para iniciar a aprendizaxe e persistir nel, organizar as súas tarefas e tempo, e traballar de xeito individual ou colaborativo para conseguir un obxectivo.
5. Competencias sociais e cívicas (CSC). Fan referencia ás capacidades para relacionarse coas persoas e participar de xeito activo, participativo e democrático na vida social e cívica.
6. Sentido da iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE). Implica as habilidades necesarias para converter as ideas en actos, como a creatividade ou as capacidades para asumir riscos e planificar e xestionar proxectos.
7. Conciencia e expresións culturais (CCEC). Fa referencia á capacidade para apreciar a importancia da expresión a través da música, as artes plásticas e escénicas ou a literatura.

2.- Obxectivos da educación primaria.

- a) A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permita:
- b) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- c) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- d) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- e) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- f) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- g) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- h) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- i) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- j) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- k) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- l) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- m) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

- n) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- o) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- p) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3-Obxectivos da área de lingua castelá e literatura para 2º de Educación Primaria:

1. Participar en situación comunicativas da vida cotiá.
2. Comprender o sentido global de textos sinxelos.
3. Narrar situación, experiencias persoais, contos populares...
4. Realizar descrições sinxelas de persoas, animais, obxectos e lugares.
5. Reproducir e dramatizar textos adaptados.
6. Ler textos de diferente índole con pronunciación, ritmo e entoación.
7. Empregar estratexias para a boa comprensión lectora.
8. Traballar o plan lector para adquirir hábito lector e fomentar o gusto pola lectura. Coñecer o uso do sistema de lectoescritura.
9. Crear textos empregando a linguaxe verbal e non verbal.
10. Empregar as TIC e elaborar as súas producións e traballar a escritura.
11. Formar e clasificar palabras a partir de letras e sílabas.
12. Ordenar as palabras a partir de letras e sílabas.
13. Distinguir diferentes palabras nun texto.
14. Coñecer onde se falan as linguas cooficiais en España.
15. Ampliar o vocabulario de uso a través da lectura e a escritura.
16. Ler e recoñecer textos de literatura infantil.
17. Empregar a biblioteca de aula e de centro para desfrutar da lectura.
18. Elaborar contos e poemas sinxelos.
19. Mostrar un vocabulario axeitado a través da lectura de textos literarios e non literarios.

4.- Vinculación entre obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR				
a c d e	B1.1. Estratexias e normas básicas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos, ideas e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando o quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.	CCL CAA CSC
			LCB1.1.2. Aplica as normas socio - comunicativas: escoita, espera de quendas.	CCL CAA CSC
b e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia.	LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.	CCL
			LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel.	CCL
a b e	B1.3. Participa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando unha secuencia lineal sinxela.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situación de aula.	LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - diálogos - exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b e	B1.4. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.	CCL
			LCB1.4.2. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	CCL
b d e i	B1.5. Comprensión global de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (producción didáctica, gravacións, medios de comunicación).	B1.5. Recoñecer o tema e o sentido xeral dun texto oral breve e sinxelo, de diferente tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	LCB1.5.1. Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA
			LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos....	CCL CAA
			LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	CCL
b d e i	B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	LCB1.6.1. Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.	CCL CD CAA
			LCB1.6.2. Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSC
b e	B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.7. Reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e	CCL CAA CCEC

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			intereses.	
b e	B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	LCB1.8.1. Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.	CCL
b e	B1.9. Produción de textos orais breves e sinxelos segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	B1.9. Producir textos orais breves, imitando modelos a atendendo á forma e a intención comunicativa.	LCB1.9.1. Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas....	CCL CAA CSIEE
			LCB1.9.2. Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	CCL CAA CSIEE
a d e m	B1.10. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LCB1.10.1 Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
a b e	B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	LCB1.11.1 Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	CCL CAA CSC CSIEE
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER				
b e	B2.1. Lectura de distintos tipos de texto: próximos á súa experiencia.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos sinxelos de carácter infantil.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			LCB2.1.2. Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	CCL
e	B2.2. Comprensión de textos de diversa tipoloxía, adecuados á súa idade utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	LCB2.2.1. Identifica o tema dun texto sinxelo.	CCL CAA
			LCB2.2.2. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL CAA
b e	B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Anticipación de hipótese de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual.	B2.3. Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.1. Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	CCL CAA
			LCB2.3.2. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes	CCL CAA
			LCB2.3.3. Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	CCL CAA
e	B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecidos no	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.4.1. Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.	CCL
			LCB2.4.2. Explica, de xeito sinxelo, as	CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Plan lector.		súas preferencias lectoras.	
e i	B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de información e lecer.	B2.5. Usa, de xeito guiado, a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses.	LCB2.5.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.	CCL CD CAA
a b e	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CSC
a e	B2.9. Identificación das mensaxes transmitidas polo texto.	B2.7. Identifica, con axuda, a estrutura básica de diferentes textos lidos.	LCB2.7.1. Diferenza, con axuda, entre información e publicidade.	CCL CAA CSC
			LCB2.8.1. Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.	CCL CAA CSC
b e i	B2.10. Uso guiado das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento igualmente guiado, da información.	B2.8. Utilizar de xeito guiado as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura da información.	LCB2.8.1. Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.	CCL CD CAA
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR				
b e	B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e	B3.1. Producir textos sinxelos segundo un modelo con diferentes	LCB3.1.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios	CCL CD

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
m	necesidades: con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos). B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. B3.3. Aplicación das normas ortográficas axeitadas ao nivel. B3.4. Producción de textos segundo o Plan de escritura do centro.	formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos, aplicando as regras ortográficas de nivel e cuidando a presentación.	da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa) e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios...	CAA
			LCB3.1.2. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.	CCL CAA
b e m	B3.5. Valoración da súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC
b e	B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.7. Textualización en frases elementais con secuencia lineal. B3.8. Revisión e mellora do texto.	B3.3. Aplicar, de xeito guiado, todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	LCB3.3.1. Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.	CCL CAA CSIEE
b e i	B3.9. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.4. Elaborar, de xeito guiado, proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda...	CCL CAA
			LCB3.4.2. Elabora e presenta, de forma	CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.	CD CAA
e i	B3.10. Creación de textos utilizando as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado. B3.11. Producción de textos segundo o Plan de escritura do centro.	B3.5. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado para presentar as súas produción.	LCB3.6.1. Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.	CCL CD CAA
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
b e	B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos) Características e uso de cada clase de palabra. B4.3. Tempos verbais: presente, pasado e futuro.	B4.1. Aplicar os coñecementos gramaticais básicos sobre a estrutura da lingua, (categorías gramaticais), para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.1. Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo. LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.	CCL CCL
e	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos. B4.5. Recoñecemento dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita. LCB4.2.2. Forma palabras compostas a partir de palabras simples. LCB4.2.3. Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas oracións simples.	CCL CCL CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	predicado.			
b e	B4.6. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.	B4.3. Aplicar os coñecementos básicos sobre as regras ortográficas para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.3.1. Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	CCL
b e	B4.7. Clases de nomes: comúns e propios. B4.8. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	CCL
			LCB4.4.2. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.	CCL
			LCB4.4.3. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	CCL
e i	B4.9. Utilización do material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	CCL CD CAA
d e o	B4.10. Identificación das variedades da lingua na nosa comunidade autónoma. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.6. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LCB4.6.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	CCL CAA
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
d	B5.1. Valoración dos textos literarios	B5.1. Valorar textos como fonte	LCB5.1.1. Valora de forma global, textos	CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e	como fonte de gozo persoal.	de lecer e información.	propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas	CCEC
d e	B5.2. Lectura guiada e comentada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Identificación de recursos literarios.	B5.2. Iniciar a lectura e expresiva de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	LCB5.2.1. Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CAA CCEC
			LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)	CCL CAA
d e	B5.4 Valoración de recursos literarios.	B5.3. Valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	LCB5.3.1. Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	CCL CCEC
b e	B5.5 Creación de textos literarios en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro.	B5.5. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos: contos e poemas.	LCB5.5.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	CCL CAA CSIEE CCEC
a b e	B5.6. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.6. Reproducir textos literarios breves e moi sinxelos adaptados á súa idade.	LCB5.6.1. Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.	CCL
d e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.7. Participar con interese en dramatizacións de sinxelos textos literarios adaptados á idade.	LCB5.7.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	CCL CAA CCEC CSC
d	B5.8. Valoración da literatura en	B5.8. Valorar a literatura en	LCB5.8.1. Valora a literatura en calquera	CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e o	calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	CSC CCEC

4. Vinculación entre estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	MIN	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB1.1.2. Aplica as normas socio - comunicativas: escoita, espera de quendas.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	MIN	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - diálogos - exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 20% 20% 30%
LCB1.4.2. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 20% 20% 30%
LCB1.5.1. Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 20% 20% 30%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	MIN	Instrumentos de avaliación	Crterios de cualificación
LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos....	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Análise das producións dos alumnos	30% 40% 30%
LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 20% 20% 30%
LCB1.6.1. Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB1.6.2. Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.			X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB1.8.1. Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.			X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB1.9.1. Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas....			X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB1.9.2. Organiza o discurso cunha secuencia coherente		X		X	Observación sistemática	30%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	MIN	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
elemental.					Intercambio oral Análise das producións dos alumnos	40% 30%
LCB1.10.1 Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 20% 20% 30%
LCB1.11.1 Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB2.1.1. Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB2.1.2. Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB2.2.1. Identifica o tema dun texto sinxelo.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita	30% 40% 30%
LCB2.2.2. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).			X		Observación sistemática Intercambio oral	100% 100%
LCB2.3.1. Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	30% 20%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	MIN	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
					Proba escrita Análise das producións dos alumnos	20% 30%
LCB2.3.2. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Análise das producións dos alumnos	30% 40% 30%
LCB2.3.3. Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Análise das producións dos alumnos	30% 40% 30%
LCB2.4.1. Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB2.4.2. Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB2.5.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	X	X	X	X	Observación sistemática	100%
LCB2.7.1. Diferencia, con axuda, entre información e publicidade.			X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB2.8.1. Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.			X		Observación sistemática	100%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	MIN	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
LCB2.8.1. Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.			X		Observación sistemática	100%
LCB3.1.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa) e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios...	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 20% 20% 30%
LCB3.1.2. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 20% 20% 30%
LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 20% 20% 30%
LCB3.3.1. Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.			X		Observación sistemática	100%
LCB3.4.1. Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda...	X				Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB3.4.2. Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.		X		X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB3.6.1. Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e			X		Observación sistemática	100%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	MIN	Instrumentos de avaliación	Crterios de cualificación
Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.						
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA						
LCB4.1.1. Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo.			X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 20% 20% 30%
LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.		X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 20% 20% 30%
LCB4.2.1. Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita.	X		X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 20% 20% 30%
LCB4.2.2. Forma palabras compostas a partir de palabras simples.		X			Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 20% 20% 30%
LCB4.2.3. Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas oracións simples.			X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 20% 20% 30%
LCB4.3.1. Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	X	X	X	X	Observación sistemática Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 40% 30%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	MIN	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
LCB4.4.1. Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 20% 20% 30%
LCB4.4.2. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.	X	X	X		Observación sistemática Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 40% 30%
LCB4.4.3. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.			X		Observación sistemática Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 40% 30%
LCB4.5.1. Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB4.6.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	X	X	X		Observación sistemática	100%
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA						
LCB5.1.1. Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas					Observación sistemática	100%
LCB5.2.1. Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.					Observación sistemática	100%
LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)					Observación sistemática	100%
LCB5.3.1. Valora os recursos literarios da tradición oral:					Observación sistemática	100%

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	MIN	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.					Análise das producións dos alumnos	
LCB5.5.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.					Análise das producións dos alumnos	100%
LCB5.6.1. Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.					Observación sistemática	100%
LCB5.7.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.					Observación sistemática	100%
LCB5.8.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.					Observación sistemática	100%

Concreción de mínimos:

2º-LCB1.1.2-Aplica as normas socio-comunicativas: escoita, espera de quendas.	Mínimo: Aplica as normas socio-comunicativas: escoita, espera de quendas
2º-LCB1.5.1-Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	MÍNIMO Comprende de forma global, a información xeral dun texto sinxelo (máximo 8 lineas)
2º-LCB1.9.2-Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	MÍNIMO: Descríbese a si mesmo cun mínimo de cinco oracións, e empregando como mínimo cinco adxectivos. Seguindo a seguinte orde: datos persoais, datos físicos, forma de ser, afeccións..
2º-LCB1.11.1-Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	MÍNIMO: Pide axuda para a realización de tarefas de distinta índole.

2º-LCB2.3.3-Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	MÍNIMO: Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.
2º-LCB2.6.1-Coida, conserva e organiza os seus libros.	MÍNIMO: Coida, conserva e organiza os seus libros
2º-LCB3.4.2-Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.	MÍNIMO: Elabora de forma guiada, textos sinxelos (mínimo 6 oracións).
2º-LCB4.3.1-Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	MÍNIMO: Utiliza punto ao final da oración, maiuscula ao comezo e nos nomes de persoas.
2º-LCB4.4.1-Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	MÍNIMO: Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.

5.- Elementos transversais.

Traballaranse en tódalas disciplinas:

- A comprensión lectora,
- A expresión oral e escrita,
- A comunicación audiovisual,
- As tecnoloxías da información e a comunicación,
- O emprendemento e a educación cívica e constitucional
- Os valores que fomenten a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero.
- Os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non-discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.
- A prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social.

- Os valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- A prevención da violencia de xénero, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia.
- Prevención de comportamentos, estereotipos e contidos sexistas, así como aqueles que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual.
- Desenvolvemento sostible e o medio ambiente, os riscos de explotación e abuso sexual, as situacións de risco derivadas da utilización das tecnoloxías da información e da comunicación, así como a protección ante urxencias e catástrofes.
- Desenvolvemento e afianzamento do espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.
- Educación e seguridade viaria.
- Educación para a saúde.
- Educación emocional.

6.- Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave.

6.1. Principios metodolóxicos:

Emprego dun estilo educativo asertivo. Fuxindo dunha postura inhibicionista tanto coma da concepción punitiva, practícase unha actitude comprensiva coas posibilidades e características do alumnado, buscando a súa mellora permanente e guiando as súas aprendizaxes. Como reforzo do esforzo, da conduta adaptativa ou do traballo ben feito úsase fundamentalmente o eloxio constante, ao mesmo tempo que se ignora ou se reprende o comportamento inadecuado. Esta discriminación condutual, xunto co trato respectuoso e xusto favorecerán a autoestima, o rendemento escolar e a convivencia pacífica, contribuíndo ao desenvolvemento do clima escolar necesario.

Procura de aprendizaxes significativos. Nas diferentes unidades de ensino-aprendizaxe procurárase sempre

- Que os contidos sexan lóxicos e coherentes, con estrutura e vocabulario adaptados ao alumnado ao que se dirixen.
- Que o alumnado teña os coñecementos previos necesarios para comprender os novos contidos e que estes estean activados.
- Que o alumnado teña a predisposición, a actitude, o interese e a motivación necesarias para interactuar cos contidos que lle propomos.

Desenvolvemento de traballo por proxectos e traballos de investigación. Sen olvidar as aprendizaxes por recepción, baseadas nas explicacións e na presentación de contidos por parte do profesorado, iranse promovendo traballos nos que, coa guía do profesorado, será o alumnado (só ou en cooperación cos seus compañeiros) o que busca a información, a traballa e elabora con ela algún tipo de produto, que presenta aos demais. A biblioteca e as TIC serán recursos fundamentais para o desenvolvemento destes traballos.

Metodoloxías activas. O alumno non pode quedar en unha recepción pasiva de coñecementos. Promóvese a actividade mental do alumno, que deberá traballar a información que recibe, enlazándoa cos seus coñecementos previos, dándolle sentido, esforzándose por entendela e buscando un cambio nos seus esquemas de coñecemento. As técnicas de traballo intelectual e comprensión lectora (resúmenes, esquemas...) ou o tipo de traballo que mencionamos no punto anterior, son fórmulas eficaces para promover esa actividade mental necesaria.

Atención á diversidade. Ter en conta as **peculiaridades** (ritmos e estilos de aprendizaxe, capacidades, etc.) de cada grupo e de cada neno/a concreto. Cada alumno ten as súas necesidades educativas e algúns presentan necesidades educativas especiais que deberán ser atendidas.

Traballo cooperativo. É preciso promover as **relacións entre iguais** para favorecer a confrontación e a modificación dos puntos de vista propios.

Contribución ao desenvolvemento da capacidade “de aprender a aprender”.

As sucesivas unidades de ensino-aprendizaxe que se desenvolven no centro irán encamiñadas a que o alumnado aprenda a regular os seus propios procesos de aprendizaxe, é dicir a planificar, supervisar e avaliar o seu comportamento cando se enfronta a calquera tarefa escolar.

Cooperación e complicitade coas familias do alumnado, como requisito de primeiro orde para conseguir os obxectivos educativos do currículo escolar.

Contacto coas familias a través da conta de correo electrónico da Xunta en caso de imposibilidade temporal de ensino presencial.

6.2. Secuenciación das actividades de ensino-aprendizaxe.

A concreción da metodoloxía maniféstase na secuencia e no tipo de actividades que o profesorado programa e que logo desenvolve na aula co alumnado. A secuencia base das actividades educativas aproxímarase á seguinte:

6.2.1.- Actividades para a presentación do centro de interese a traballar da forma máis chamativa posible, tratando de espertar a atención do alumnado e de motivalo cara as novas aprendizaxes, mediante vídeos, lecturas, xogos...

6.2.2.- Actividades de indagación/explicitación das ideas previas dos alumnos/as:

- **Informar** aos alumnos/as sobre os novos contidos a tratar, buscándolle **relación con outros contidos tratados con anterioridade**.
- Facer **preguntas** que obriguen aos distintos alumnos/as a relacionar os novos contidos con diferentes situacións funcionais e **que permitan identificar que tipos e graos de coñecemento** teñen sobre o tema.
- Promover a **intercomunicación do alumnado** sobre as novas cuestións (isto dá unha información importante para formar grupos).
- **Rexistrar** en instrumentos adecuados a información sobre a situación inicial dos alumnos/as.

6.2.3.- Actividades para a aprendizaxe dos novos contidos:

Usaranse fundamentalmente dúas vías:

a) Presentación dos novos contidos por parte do profesor/a:

- profesor presentará o **novo contido de xeito claro, ben estruturado dende o punto de vista lóxico, usando demostracións, exemplos, formatos diferentes (imaxe, vídeos, esquemas...) e posibles aplicacións a casos prácticos**.
- Inmediatamente despois alumnos e alumnas con diferentes capacidades e coñecementos previos **resolverán exemplos semellantes** diante dos compañeiros, quedando para o final os menos competentes respecto a eses contidos.
- Analizaranse con todo o grupo **actividades xa resoltas** (ben ou mal).
- Proporanse **actividades de igual complexidade** cós exemplos do mestre/a para que os alumnos/as os fagan **autonomamente**.
- Organizaranse **actividades en pequenos grupos heteroxéneos** (en canto a capacidade e coñecementos previos) que rematan cunha exposición dos resultados ó grupo clase (con intervención de todos).

b) Traballos de investigación ou busca de información por parte do alumnado coa guía do profesor:

- Escóllese o tema a traballar (mellor coa participación do alumnado).
- Estúdanse as concepcións previas do alumnado sobre o tema.
- Concrétanse os aspectos que queremos descubrir (que queremos saber?).
- O profesorado propón os recursos (en papel ou na rede) que se consultarán para responder as preguntas.
- O alumnado busca a información nas fontes propostas.
- O alumnado traballa a información e con ela elabora un produto final (un documento, un mural, unha presentación...), para mostrarlle aos demais as súas conclusións.

6.2.4.- Actividades de xeneralización e de aplicación das aprendizaxes adquiridas:

- O profesor explica con claridade, con exemplos e demostracións, como os contidos aprendidos se aplican a diferentes situacións. Irá aplicando o novo contido a diferentes variables e explicitando os pasos para resolver a situación.
- Proporánselle aos alumnos/as actividades de diferentes graos de complexidade, dándolle opción a que cada un elixa a que máis se adapte á súa competencia. O grao de complexidade virá dado en función de:
  - o Parecido coas actividades de aprendizaxe.
  - o Número de variables a ter en conta.
  - o Grao de dirección da actividade.
- Organizaranse actividades de tutoría de alumnos por parellas ou en pequenos grupos.

6.2.5.- Actividades de exercitación e memorización:

- Organizar **actividades de reforzo** (co mesmo grao de complexidade que as anteriores) e de **ampliación** (mesmos contidos en situacións diferentes).

- Organizar **novas actividades de tutoría entre iguais**, actuando os máis competentes como modelos.

6.2.6.- Actividades de aplicación práctica das aprendizaxes a situacións concretas da vida real (implican resolver situacións problemáticas similares ás presentadas na avaliación das competencias básicas):

- Propoñer algún **traballo que leve consigo algún tipo de produto**, para que o alumno/a aplique as aprendizaxes adquiridas: unha saída, situación de laboratorio, cartel-mural resume, exposición ó grupo clase..... Proponanse varios **traballos de distinta complexidade**.

Acomunicación realizarase en todo momento dende o lugar que ocupamos mantendo sempre a distancia de seguridade.

7.- Materiais e recursos didácticos.

- Libro de texto: LENGUA. Segundo de Primaria.
- Recursos fotocopiables con actividades de reforzo e de ampliación.
- Caderno do alumno con actividades de reforzo.
- Libro dixital para o profesor.
- Cd de audio para o profesor.
- Material de aula: equipo de son, láminas, ordenador con conexión a internet, canón de video...
- Guía didáctica.
- Recursos da biblioteca escolar.

8.- Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial levarase a cabo o 1 de outubro. Farase en base ás seguintes accións:

- Análise das actas finais do curso anterior de cada grupo de alumnos.
- Análise dos informes individualizados ou informes psicopedagóxicos que poida haber de cada alumno.
- Observación da actividade escolar de cada grupo e de cada un dos alumnos/as durante o traballo de aula..
- Realización de probas específicas de avaliación inicial elaboradas previamente polo profesorado en base aos estándares de aprendizaxe do curso anterior.
- Valoración dos resultados e toma de decisións para recoller as medidas que se consideren oportunas na programación didáctica.
- Reunión da avaliación inicial durante a primeira semana de outubro.
- Rexistro dos datos da avaliación inicial nos documentos do profesorado e no XADE.

9.- Procedemento de avaliación continua.

Cada titor/a coordinará o desenvolvemento da avaliación continua que será realizada polo Equipo Docente de xeito colexiada.

Os profesores/as de cada área informarán ao alumnado sobre os obxectivos, competencias básicas, contidos e estándares de aprendizaxe que se lle van pedir. Esta información será xeral ao principio de curso e máis concreta ao comezo de cada unidade didáctica.

Para a avaliación continua terase en conta toda a actividade desenvolvida polo alumnado: tarefas que realiza diariamente na aula (exercicios de libro de texto, exercicios de caderno, traballos, participación oral...), probas escritas periódicas, esforzo e actitude.

Cando o progreso dun alumno ou alumna non sexa o adecuado, adoptaranse as medidas de atención á diversidade que procedan: reforzo educativo, adaptación curricular non significativa, apoio pedagóxico por parte do profesorado encargado desta tarefa, compromiso educativo coas familias...

Durante o curso celebraranse tres sesións de avaliación, que coincidirán cos finais de cada un dos trimestres. De cada unha destas sesións o titor/a de o grupo levantará acta coas decisións e acordos adoptados.

Posteriormente a estas sesións de avaliación, o titor/a informará ás familias sobre o resultado da avaliación, por escrito, mediante o boletín de notas, e introducirá as cualificacións no XADE.

Independentemente destas reunións, a relación entre titor e familia deberá ser continua ao longo do curso escolar, debéndose intensificar as entrevistas coas familias de alumnos cuxo rendemento non sexa adecuado. Cada titor/a terá un rexistro de visitas de pais/ nais.

A final de cada curso, o titor/a entregará ás familias información máis detallada da evolución do seu fillo/a, indicando os aspectos que deben mellorarse. Esta información referirase aos obxectivos de cada área e ao grado de adquisición das competencias clave.

Esta información curricular será incluída polo titor no expediente académico.

Procedemento para a toma de decisión da promoción de nivel:

- Ao finalizar o curso, o equipo docente de nivel, reunido en sesión de avaliación final, deberá decidir sobre a promoción de cada un dos alumnos e alumnas ao curso seguinte.
- A decisión debe ser consensuada por todo o profesorado, debendo ter especial consideración a información do titor ou titora. En caso de non existir acordo prevalecerá a opinión do titor/a.
- No caso que un titor ou titora considere que é máis adecuado que un alumno/a permaneza un ano máis no mesmo curso, deberá entrevistarse coas familias (antes de que o Equipo Educativo tome a decisión), a fin de solicitar a súa opinión sobre tal medida. De devandita entrevista deberá quedar constancia escrita.

10.- Medidas de atención á diversidade

As metodoloxías propostas son as principais medidas de atención á diversidade. Ademais, poñeranse en marcha aquelas medidas que axuden a xestionar o grupo completo tendo en conta as necesidades específicas de cada un dos seus integrantes; por iso na programación de aula ou na programación de cada unha das unidades didácticas concretaranse medidas específicas para desenvolver ao longo do curso, entre as que poderían contemplarse, entre outras:

- Priorizar os obxectivos e contidos que se consideren fundamentais para futuras aprendizaxes, que teñan funcionalidade e aplicación práctica e que fagan referencia a procedementos.

- Partir sempre dos coñecementos previos de cada alumno.
- Deseñar actividades que teñan diferentes graos de realización e dificultade e que permitan distintos modos de execución.
- Deseñar actividades diversas para traballar un mesmo contido e/ou actividades de reforzo para afianzar os contidos mínimos.
- Propoñer actividades que se leven a cabo con distintos tipos de agrupamentos: pequeno grupo, gran grupo, individual.
- Planificar actividades de libre execución por parte dos alumnos segundo os seus intereses.
- Planificar actividades que faciliten a manipulación e que teñan aplicación na vida cotiá para relacionar o estudado co entorno e darlle maior significatividade.
- Distribución heteroxénea do alumnado.
- Ubicación do alumnado con necesidades específicas nos lugares que máis lle favorezan.
- Plantexar sesións onde se alternen a explicación de teoría coa realización de exercicios prácticos.
- Priorizar métodos que favorezan a expresión directa, a reflexión, a comunicación e o descubrimento.
- Adecuar a linguaxe do material de estudo segundo o nivel de comprensión dos alumnos/as (especialmente para os alumnos/as con neae).
- Seleccionar técnicas e estratexias metodolóxicas que sendo útiles para todos os alumnos/as, tamén o sexan para os que presentan dificultades de aprendizaxe e neae. Son especialmente adecuadas: técnicas de demostración e modelado, técnicas de traballo cooperativo, titorías entre iguais, traballo por proxectos, ...
- Favorecer o tratamento globalizado e interdisciplinar dos contidos de aprendizaxe buscando a xeneralización.
- Partir das motivacións e intereses dos nenos/as (centros de interese).
- Fomentar un bo clima de relacións sociais (respecto e tolerancia).
- Favorecer o uso de distintos materiais e recursos para que podan manipular e experimentar.
- Empregar distintos espazos e recursos dentro e fóra da aula.
- Introducir a avaliación do contexto de aula (avaliación continua, valorar o traballo diario, os intereses, a participación, traballos individuais e grupais, ...)
- Concretar e/ou facilitar os contidos mínimos que deben estudar.

- Plantexar modificacións na forma de preguntar nas probas de avaliación (tipo test, de desenvolvemento, exames orais, preguntas de unir con frechas, preguntas curtas, secuenciar os pasos dun problema, distanciar as preguntas en distintas follas, empregar apoios visuais, uso das TICs, ...)
- Distribución do mobiliario na aula para mellorar a accesibilidade e a optimización da iluminación.
- Contratos didácticos co alumnado e coas familias.

Implementaranse tamén as medidas deseñadas para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo: apoio de especialistas en pedagogía terapéutica e audición e linguaxe, apoio de profesorado ordinario con horario dispoñible, etc.

11. Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente

Indicadores de logro do proceso de ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívoase un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				

7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				

9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais.				
11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. Avalíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

12. Avaliación da programación didáctica

Periodicidade coa que se revisará: cada ano, a principio de curso

Indicadores

	Escala			
	1	2	3	4
O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
Adecuación da secuenciación dos estándares para cada avaliación.				
Adecuación dos estándares mínimos para a promoción do alumnado.				

Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
Concreción dos elementos transversais.				
Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
Adecuación do libro de texto.				
Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado.				
Adecuación da proba de avaliación inicial.				
Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua.				
Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				